

Krystyna Krzyżanowska✉, Katarzyna Wilczewska

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Turystyczne wyjazdy zagraniczne w opinii ich uczestników

Streszczenie: Celem badań było rozpoznanie czynników mających wpływ na wybór destynacji turystycznej, a także preferencji turystów dotyczących zagranicznych wyjazdów turystycznych. Do zrealizowania celu badań wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego z techniką ankiety według standaryzowanego kwestionariusza. Badania empiryczne przeprowadzono w 2018 roku i objęto nimi 148 osób. Z przeprowadzonej analizy wynika, że turystyczne wyjazdy zagraniczne respondenci najczęściej organizowali samodzielnie. Jako ważne lub bardzo ważne czynniki decydujące o wyborze miejsca wypoczynku za granicą respondenci uznali: atrakcyjną cenę oferty, piękno krajobrazu i możliwość realizacji własnych zainteresowań. Najczęściej wybieranym środkiem transportu był samolot lub samochód osobowy, miejscem zakwaterowania – hotel lub kwatery prywatne, a miejscem spożywania posiłków – restauracja. Wśród najważniejszych form spędzania czasu wolnego podczas turystycznych wyjazdów zagranicznych badani wymienili: zwiedzanie zabytków, leżenie na plaży, spacer i kontakt z naturą.

Słowa kluczowe: turystyka, wyjazdy zagraniczne, czas wolny

Wstęp

Pierwszymi motywacjami do podróży był zazwyczaj handel, czynniki religijne i chęć poznania świata. Historia turystyki sięga starożytności, gdzie w starożytnym Rzymie i Grecji na podróże mogły sobie pozwolić tylko osoby majątne i mające dużo czasu wolnego. Igrzyska olimpijskie można nazwać atrakcją turystyczną tamtych czasów, gdyż przyciągały one dużo turystów¹.

Słowo turystyka pochodzi od francuskiego wyrazu *tour*, który ma to samo znaczenie również w języku angielskim. Słowo to oznacza wycieczkę albo podróż, która ma swój koniec w momencie, gdy wrócimy do miejsca zamieszkania. Rozumienie turystyki w znaczeniu potocznym ukształtowało się w czasach średniowiecznych. Wtedy turystyka była określana jako wędrówki krajoznawcze, wyjazdy dla przyjemności lub zaspoko-

¹ I. Jędrzejczyk: Nowoczesny biznes turystyczny, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000, s. 17.

✉ krystyna_krzyzanowska@sggw.pl

kोजना swojej ciekawości lub w celach rozrywkowych². Według innych źródeł geneza tego pojęcia ma początki w XVIII wieku i prawdopodobnie jest powiązana z określeniem *grand tour*, które kiedyś oznaczało bardzo popularne wśród anglików wyjazdy do Francji, Niemiec i Włoch w celach rozrywkowych oraz poznawczych³.

W literaturze istnieje wiele definicji turystyki, jak i turyści, które zmieniały się na przestrzeni lat. Turysta zagraniczny został zdefiniowany po raz pierwszy w 1937 roku przez Radę Ligi Narodów jako „każdą osobę podróżującą przez czas trwający 24 godziny lub więcej, w kraju niebędącym krajem jego stałego zamieszkania”⁴. Na podstawie tej definicji za turystów były uważane osoby, które podróżowały dla przyjemności, w celach zdrowotnych, w celu odwiedzenia rodziny, gdy podróżowali w celach handlowych, a także uczestników rejsów, nawet jeśli czas ich pobytu nie przekraczał 24 godzin. Jako turyści zagraniczni nie były brane pod uwagę osoby wyjeżdżające w celach zarobkowych, planujące zamieszkać na stałe w danym kraju, przejeżdżające tranzytem bez zatrzymania się, a także studenci i młodzież przebywająca w pensjonatach oraz szkołach. Po drugiej wojnie światowej Międzynarodowy Związek Oficjalnych Organizacji Turystycznych wprowadził do tej definicji dwie ważne poprawki. Młodzież studiująca poza granicami swojego kraju została objęta mianem turysty, jak również podróżni tranzytowi, którzy zatrzymywali się w kraju przejazdem na krócej niż 24 godziny, ale pod warunkiem, jeśli robili to w celach turystycznych. Problemem w tej definicji był nadal brak uwzględnienia motywów podróżowania, co uniemożliwiało określenie kategorii turysty⁵. W literaturze bardzo często pojawiają się dodatkowe zagadnienia odnoszące się do turystyki i podróży międzynarodowych. Zostały one zdefiniowane na konferencji Organizacji Narodów Zjednoczonych zorganizowanej w Rzymie w 1963 roku. W statystykach dotyczących turystyki międzynarodowej zostały wyodrębnione trzy rodzaje podróży – odwiedzający, którzy dzielą się jeszcze na takie dwie kategorie, jak: turyści oraz wycieczkowicze⁶. Odwiedzający jest to osoba, która przebywa w odwiedzanym miejscu niezależnie od powodów odwiedzin. Wyjątkiem jest zatrudnienie w danym kraju. Czas pobytu poza swoim codziennym otoczeniem nie może być dłuższy niż 12 miesięcy. Turystami według tej definicji są osoby, które w kraju czasowego pobytu spędziły przynajmniej 24 godziny w celach: krajoznawczych, wypoczynkowych, rodzinnych, zdrowotnych, służbowych, sportowych, religijnych, politycznych lub społecznych⁷. Mianem wycieczkowiczów zostały określone osoby, które odwiedzając dany kraj, spędziły w nim poniżej 24 godzin. Każda zaczęta podróż z miejsca swojego stałego zamieszkania generuje nowego turystę

---

² T. Łobożewicz, G. Bieńczyk: Podstawy turystyki, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Warszawie, Warszawa 2006, s. 9.

³ W. Alejziak: Turystyka w obliczu wyzwań XXI wieku, Wydawnictwo „ALBIS”, Kraków 2000, s. 15–16.

⁴ S. Wodejko: Ruch przyjazdowy z Zachodu do wybranych państw socjalistycznych jako wyraz luki na europejskim rynku turystycznym, Monografie i Opracowania nr 288, SGPiS, Warszawa 1989, s. 26.

⁵ W.W. Gaworecki: Turystyka, PWE, Warszawa 2003, s. 13–14.

⁶ G. Gołębki: Kompendium wiedzy o turystyce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009, s. 10–11.

⁷ A. Górnicka: Terminologia turystyczna. Zalecenia WTO, Organizacja Narodów Zjednoczonych, World Tourism Organization, Instytut Turystyki, Warszawa 1995, s. 5.

lub wycieczkowicza, co oznacza, że jedna osoba może zaistnieć jako turysta lub wycieczkowicz więcej niż raz w danym roku. Za podstawowe kryterium, które wyróżnia turystów spośród innych odwiedzających, przyjmuje się to, czy korzystają oni z bazy hotelowej w kraju czasowego pobytu. Za pomocą tego kryterium można o wiele łatwiej uchwycić liczbę turystów zagranicznych w statystkach. Wykorzystuje się do tego karty meldunkowe gości w danej sieci hotelowej. Światowa Organizacja Turystyki (UNWTO) opublikowała nową udoskonaloną definicję: „turystyka obejmuje ogół czynności osób, które podróżują i przebywają w celach wypoczynkowych, służbowych lub innych nie dłużej niż jeden rok bez przerwy poza swoim codziennym otoczeniem, z wyłączeniem wyjazdów, w których głównym celem jest działalność zarobkowa wynagradzana w odwiedzanej miejscowości. Pojęcie »codzienne otoczenie« wyłącza z definicji osoby, które podróżują codziennie lub co tydzień pomiędzy miejscem zamieszkania a pracą, lub szkołą albo też do innych często odwiedzanych miejsc”⁸. Według W. Hunzukera i K. Krapfa turystyka jest to „całokształt stosunków i zjawisk związanych z podróżą i pobytom w jakiejś miejscowości osób przyjezdnych, jeśli pobyt nie wynika z motywu osiedlenia się i przez to nie wiąże się jakkolwiek działalnością zarobkową”⁹. W polskiej literaturze dotyczącej turystyki niejednokrotnie pojawia się definicja Z. Kruczka, która opisuje turystykę jako ogół zjawisk powiązanych z przyrodą i dobrowolnym pobytom osób poza swoim codziennym życiem¹⁰. Definicja ta zawiera zarówno skutki, które wynikają z zależności zachodzących między organizatorami i usługodawcami turystycznymi, społecznościami miejsc odwiedzanych, jak również samymi podróżnymi, o ile główną motywacją ich wyjazdu nie jest chęć podjęcia działalności zarobkowej, która będzie wynagradzana w danej miejscowości. We wcześniej przytoczonych definicjach pojawiają się elementy wspólne. Turystyka nie ogranicza się tylko do pobytów z noclegiem, obejmuje również odwiedziny jednodniowe. Wyjazd może być zarówno w celu wypoczynkowym, jak i służbowym, religijnym, sportowym, naukowym, towarzyskim, tylko musi znajdować się poza miejscem zamieszkania lub pracy¹¹. Turystyka obecnie traktowana jest jako ogromny fenomen, który obejmuje cały współczesny świat. Zalicza się ona do najpopularniejszych form aktywności ludzkiej, która realizowana jest jako czasowa i przestrzenna migracja ludności. Te elementy możemy znaleźć w każdej definicji turystyki. Pod względem społecznym istotę turystyki wyznaczają cele wyjazdu, natomiast pod względem gospodarczym określają ją działania w zakresie obsługi ruchu turystycznego. Biorąc pod uwagę mnogość celów, ich zróżnicowanie i zmienność możemy określić turystykę jako zjawisko o charakterze dynamicznym. Powody wyjazdów w celach turystycznych zmieniały się na przestrzeni lat. Hierarchia i struktura była zróżnicowana oraz zależna zarówno od takich czynników otoczenia jak: warunki, poziom życia, świadomość społeczna, zasoby infrastruktury turystycznej i poziomu zagospodarowania terenu¹². Podróże turystyczne dają

⁸ A. Górnicka: Terminologia..., op.cit., s. 7.

⁹ T. Łobożewicz, G. Bieńczyk: Podstawy..., op.cit., s. 22–23.

¹⁰ Z. Kruczek: Kompendium pilota wycieczek, Wydawnictwo „Proksenia”, Kraków 2006, s. 9.

¹¹ W.W. Gaworecki: Turystyka, op.cit., s. 20–21.

¹² G. Gołembski: Kompendium..., op.cit., s. 5–6.

wiele możliwości. Dzięki nim mamy szansę poznania kraju i świata, nowych ludzi, zabytków, obcych kultur, losów własnego kraju, jak i innych narodów. Bezpośredni kontakt z nowymi, nieznanymi bodźcami przewyższa wartością nawet najdokładniejsze opisy literatury i relacje telewizyjne. Pozostawia po sobie wartościowe wrażenia, które zostają w naszej pamięci na lata i dzięki temu wzbogaca naszą osobowość¹³.

Jeszcze kilkanaście lat temu turystyka była postrzegana jako sposób regeneracji sił vitalnych, a także jako wyjazdy socjalne organizowane przez zakłady pracy. Traktowana była również jedynie jako dziedzina życia społecznego i element zjawisk kulturalnych. Jednakże w ciągu ostatnich lat zaczęło zmieniać się znaczenie turystyki w światowej gospodarce ze względu na to, że sektor ten zaczął się dynamicznie rozwijać. Od 2010 roku coroczny wzrost liczby podróży utrzymuje się na poziomie 4%, a w 2017 roku osiągnął rekordowy wynik 1,32 miliarda podróży w ciągu roku przy wzroście względem poprzedniego roku aż o 7%. Według prognoz UNWTO rok 2018 ma być jeszcze lepszy¹⁴.

Cel i metodyka badań

Celem badań było rozpoznanie preferencji turystów dotyczących międzynarodowej turystyki wyjazdowej oraz czynników mających wpływ na wybór destynacji turystycznej. Do zrealizowania celu badań wykorzystano metodę sondażu diagnostycznego z techniką ankiety według standaryzowanego kwestionariusza. Badania empiryczne przeprowadzono w 2018 roku i objęto nimi 148 osób. W badaniach uczestniczyło 118 kobiet (79,7%) i 30 mężczyzn (20,3%). Dominowały osoby bardzo młode – poniżej 25 roku życia, które stanowiły 76,6% populacji. Respondenci byli bardzo dobrze wykształceni, aż 98,0% miało wykształcenie średnie lub wyższe. Prawie dwie trzecie oceniło swoją sytuację materialną jako dobrą lub bardzo dobrą, 41,0% respondentów wskazało, że dochody netto na osobę w gospodarstwie domowym wynoszą powyżej 2500 zł.

Wyniki badań

W badaniach empirycznych rozpoznano preferowane sposoby organizacji turystycznych wyjazdów zagranicznych, co przedstawiono w tabeli 1.

Należy zauważyć, że respondenci najczęściej sami organizowali wyjazdy turystyczne, decydując się na wypoczynek za granicą, na co wskazało prawie 2/3 badanych. Na oferty w pełni skomponowane przez touroperatorów zdecydował się co czwarty respondent, a na wyjazdy przygotowane przez najbliższych znajomych lub członków rodziny tylko co siódmy ankietowany. Wybór sposobu realizacji wyjazdów zagranicznych zależał od miejsca zamieszkania. Okazało się, że z gotowych ofert chętniej korzystali mieszkańcy mniejszych miast i wsi, natomiast samodzielnej organizacji zdecydowanie częściej podejmowali się mieszkańcy dużych miast.

---

¹³ E. Dunning: O emocjach w sporcie i wypoczynku, [w:] Socjologia codzienności. P. Sztompka, M. Bogunia-Borowska (red.), Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2008, s. 660.

¹⁴ Rok 2017 rekordowy w turystyce na świecie, Rzeczpospolita, Gremi Media SA, 2018, <http://www.rp.pl/Obyczaje/301169953-Rok-2017-rekordowy-w-turystyce-na-swiecie.html> (dostęp: 10.07.2018).

Tabela 1. Sposób organizacji zagranicznych wyjazdów turystycznych w zależności od miejsca zamieszkania

Sposób organizacji wyjazdów zagranicznych	Miejsce zamieszkania respondentów											
	Ogółem		miasto powyżej 500 tys.		miasto 101–500 tys.		miasto 50–100 tys.		miasto poniżej 50 tys.		wieś	
	N = 148	%	N = 87	%	N = 14	%	N = 9	%	N = 21	%	N = 17	%
Sam organizuję	90	60,8	61	70,1	9	64,3	4	44,4	7	33,3	9	52,9
Wybieram gotowe oferty	35	23,6	14	16,1	4	28,6	5	55,6	7	33,3	5	29,5
Organizują znajomi/rodzina	23	15,6	12	13,8	1	7,1	–	–	7	33,4	3	17,6

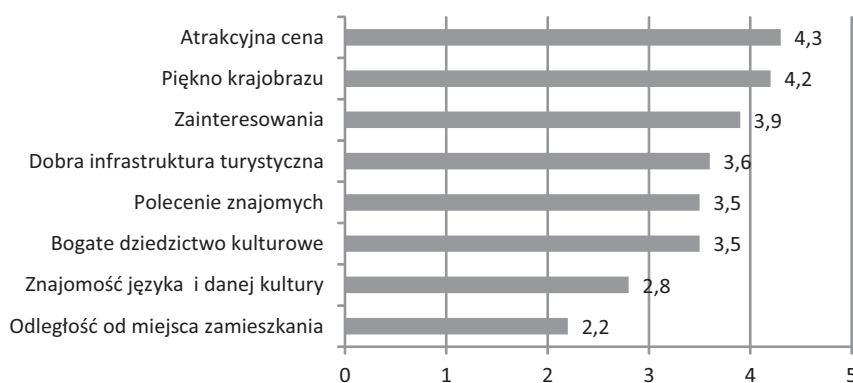
Źródło: badania własne.

Kolejną kwestią podjętą w badaniach było rozpoznanie czynników decydujących o wyborze destynacji turystycznej. Wyniki analizy przedstawiono na rysunku 1.

Jako ważne lub bardzo ważne czynniki decydujące o wyborze miejsca wypoczynku za granicą respondenci uznali: atrakcyjną cenę oferty, piękno krajobrazu i możliwość realizacji własnych zainteresowań, natomiast jako mało istotne lub nieistotne ocenili odległość od miejsca zamieszkania, a także znajomość języka i kultury danego kraju.

Preferencje badanych turystów dotyczące wyboru środka transportu podczas wyjazdów międzynarodowych przedstawiono na rysunku 2.

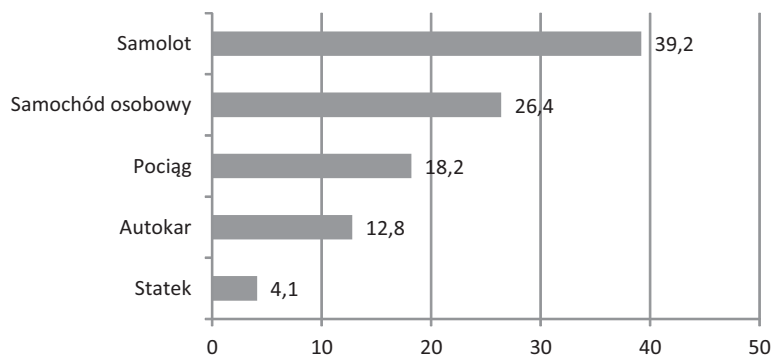
Z przeprowadzonych badań wynika, że ankietowani podczas realizacji podróży zagranicznych najczęściej wybierali samolot, na drugim miejscu wskazali samochód osobowy, a na trzecim podróż pociągiem.

* oceny dokonano w skali (1–5, gdzie 1 – nie istotny, 5 – bardzo istotny).

Rysunek 1. Czynniki decydujące o wyborze miejsca wypoczynku za granicą

Źródło: badania własne.

* badany mógł podać więcej niż jedną odpowiedź.

Rysunek 2. Preferowane środki transportu podczas turystycznych wyjazdów zagranicznych (%)

Źródło: badania własne.

Nasuwa się tu pytanie, jakie czynniki decydowały o wyborze środka transportu? Dane na ten temat przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2. Czynniki decydujące o wyborze środka transportu podczas wyjazdów zagranicznych

Czynniki decydujące o wyborze środka transportu	Ogółem		Płeć respondentów			
			kobieta		mężczyzna	
	N = 148	%	N = 118	%	N = 30	%
Cena	63	42,6	48	40,7	15	50,0
Szybkość	39	26,4	31	26,3	8	26,7
Wygoda	25	16,9	21	17,8	4	13,3
Dostępność	16	10,8	13	11,0	3	10,0
Bezpieczeństwo	1	0,7	1	0,8	–	–
Inne	4	3,4	–	–	4	13,3

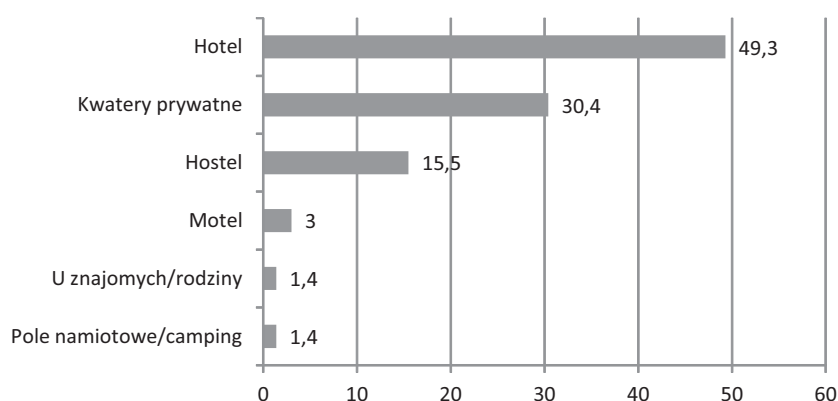
* badany mógł podać więcej niż jedną odpowiedź.

Źródło: badania własne.

Należy zauważyć, że o wyborze środka transportu głównie decydowała jego cena, tak odpowiedziało 2/5 respondentów, na drugim miejscu znalazł się czas dotarcia do miejsca docelowego (1/4 badanych). Dla co szóstej osoby ważny był komfort i wygoda w podróży, a co dziesiąty wybierał środek transportu na podstawie jego dostępności w danym miejscu. W kategorii „inne” znalazły się następujące wypowiedzi: „najważniejszy jest stosunek jakości do ceny, ale tylko w przypadku, jeśli dojazd nie trwa dłużej niż 15 godzin, bo wtedy decyduję się na transport, który jest szybszy; na podstawie dostępności danych środków wybieram ten, który jest dla mnie najkorzystniejszy cenowo;

ważna jest cena, ale musi ona się wiązać z atrakcjami dodatkowymi podczas podróży, czyli muszą mieć zapewnione ładne widoki i czuć przy tym klimat podróży; jeżeli są tą uroczą rejoną Prowansji to nie wyobrażam sobie, aby nie wybrać się w taką podróż autem, mieć super widoki i być w stanie wszędzie dojechać, natomiast w dużym mieście, z dobrze rozwiniętą komunikacją auto jest dla mnie zbędne”. Płeć respondentów nie różnicowała rangi czynników decydujących o wyborze środka transportu w celu realizacji podróży zagranicznych.

Preferencje badanych turystów dotyczące miejsca zakwaterowania przedstawiono na rysunku 3.

Rysunek 3. Preferowane miejsca zakwaterowania podczas wyjazdów zagranicznych (%)

Źródło: badania własne.

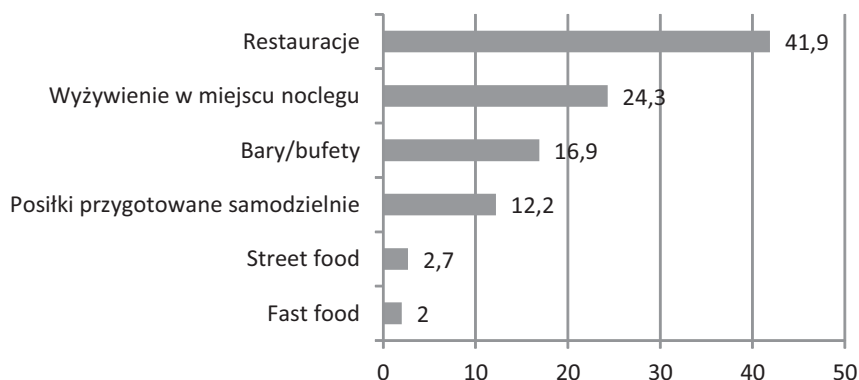
Z przeprowadzonej analizy wynika, że co drugi turysta wybierał na miejsce noclegu hotel, co trzeci kwaterę prywatną, a co siódmy decydował się na hostel.

W badaniach rozpoznano również preferencje turystów w zakresie miejsc spożywania posiłków, które przedstawiono na rysunku 4.

Należy zauważyć, że podczas wyjazdów w celach turystycznych najczęściej osób decydowało się na spożywanie posiłków na mieście. Jest to bardzo wygodna opcja, aczkolwiek na pewno zwiększa koszt całej wyprawy, za to pozwala oszczędzić czas i umożliwia poznanie lokalnej kuchni. Posiłki w restauracjach spożywało 2/5 badanych, w miejscu wykupionego noclegu co czwarty respondent, a w barach mlecznych i bufetach co szósta osoba. Tylko 12% respondentów przygotowywało posiłki w miejscu zakwaterowania, nieliczni preferowali dostępne fast food i lokalne street food, które są popularne w większości miejscowości turystycznych.

W badaniach rozpoznano również formy spędzania czasu wolnego podczas wyjazdów turystycznych, które przedstawiono w tabeli 3.

Należy zauważyć, że respondenci wśród najważniejszych form spędzania czasu wolnego podczas turystycznych wyjazdów zagranicznych wymienili: zwiedzanie zabytków, leżenie na plaży, spacer i kontakt z naturą. Te aktywności częściej preferowały kobiety

Rysunek 4. Preferencje dotyczące miejsc spożywania posiłków podczas wyjazdów zagranicznych (%)

Źródło: badania własne.

Tabela 3. Preferowane formy aktywności podczas wyjazdów turystycznych w zależności od płci respondentów

Aktywności podczas wyjazdów turystycznych	Ogółem		Płeć			
			kobiety		mężczyźni	
	N = 148	%	N = 118	%	N = 30	%
Zwiedzanie zabytków	114	77,0	95	80,5	19	63,3
Leżenie na plaży	91	61,5	77	65,3	14	46,7
Spacery i kontakt z naturą	82	55,4	71	60,2	11	36,7
Chodzenie po górach	41	27,7	31	26,3	10	33,3
Udział w imprezach kulturalnych (festyny, koncerty)	39	26,4	33	30,0	6	20,0
Sporty wodne	24	16,2	19	16,1	5	16,7
Sporty zimowe	18	12,2	15	12,7	3	10,0
Jazda na rowerze	10	6,8	9	7,6	1	3,3
Bieganie	1	0,7	1	0,9	–	–

* badany mógł podać więcej niż jedną odpowiedź.

Źródło: badania własne.

niż mężczyźni. Mężczyźni natomiast częściej niż kobiety wybierali chodzenie po górach. Zarówno kobiety, jak i mężczyźni rzadko decydowali się na uprawianie takich sportów, jak bieganie czy jazda na rowerze.

Podsumowanie i wnioski

Decydując się na wypoczynek za granicą, respondenci najczęściej sami organizowali wyjazdy turystyczne, na co wskazało prawie 2/3 badanych. Za ważne lub bardzo ważne czynniki decydujące o wyborze miejsca wypoczynku za granicą respondenci uznali: atrakcyjną cenę oferty, piękno krajobrazu i możliwość realizacji własnych zainteresowań, natomiast jako mało istotne lub nieistotne ocenili odległość od miejsca zamieszkania, a także znajomość języka i kultury danego kraju.

Podczas realizacji podróży zagranicznych respondenci najczęściej wybierali samolot, na drugim miejscu wskazali samochód osobowy, a na trzecim podróż pociągiem. O wyborze środka transportu głównie decydowała jego cena, tak odpowiedziało 2/5 respondentów, na drugim miejscu znalazł się czas dotarcia do miejsca docelowego (1/4 badanych). Do preferowanych miejsc zakwaterowania należały: hotel, kwatery prywatna i hostel.

Posiłki w restauracjach spożywało 2/5 badanych, w miejscu wykupionego noclegu co czwarty respondent, a w barach mlecznych i bufetach co szósta osoba. Tylko 12% respondentów przygotowywało posiłki w miejscu zakwaterowania, nieliczni preferowali dostępne fast food i lokalne street food, które są popularne w większości miejscowości turystycznych.

Wśród najważniejszych form spędzania czasu wolnego podczas turystycznych wyjazdów zagranicznych badani wymienili: zwiedzanie zabytków, leżenie na plaży, spacer i kontakt z naturą. Te aktywności częściej preferowały kobiety niż mężczyźni. Mężczyźni natomiast częściej niż kobiety wybierali chodzenie po górach.

Literatura

- Alejski W.: Turystyka w obliczu wyzwań XXI wieku, Wydawnictwo ALBIS, Kraków 2000.
- Dunning E.: O emocjach w sporcie i wypoczynku, [w:] Socjologia codzienności, P. Sztompka, M. Bogunia-Borowska (red.), Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2008.
- Gaworecki W.W.: Turystyka, PWE, Warszawa 2003.
- Gołembski G.: Kompendium wiedzy o turystyce. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
- Górnicka A.: Terminologia turystyczna. Zalecenia WTO. Organizacja Narodów Zjednoczonych. World Tourism Organization, Instytut Turystyki, Warszawa 1995.
- Jędrzejczyk I.: Nowoczesny biznes turystyczny. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.
- Kruczek Z.: Kompendium pilota wycieczek, Wydawnictwo „Proksenia”, Kraków 2000.
- Łobożewicz T., Bieńczyk G.: Podstawy turystyki, Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Warszawie, Warszawa 2006.
- Rok 2017 rekordowy w turystyce na świecie, Rzeczpospolita, Gremi Media SA, 2018, <http://www.rp.pl/Obyczaje/301169953-Rok-2017-rekordowy-w-turystyce-na-swiecie.html> (dostęp: 10.07.2018).
- Wodejko S.: Ruch przyjazdowy z Zachodu do wybranych państw socjalistycznych jako wyraz luki na europejskim rynku turystycznym, Monografie i Opracowania nr 288, SGPiS, Warszawa 1989.

Foreign tourist trips in the opinion of their participants

Abstract: The aim of the research was to identify factors influencing the choice of tourist destination, as well as tourist preferences regarding foreign tourist trips. The method used in the research was a diagnostic poll with a survey technique according to a standardized questionnaire. Empirical research was carried out in 2018 among 148 people. The analysis shows that foreign tourist trips were usually organized by the respondents on their own. As important or very important factors determining the choice of a place of rest, the respondents indicated: an attractive offer price, the beauty of the landscape and the opportunity to pursue their own interests. The most frequently chosen means of transport was an airplane or a passenger car, a place of accommodation – a hotel or private accommodation, and a place for eating – a restaurant. Among the most important forms of spending free time during foreign trips, the respondents mentioned: visiting monuments, lying on the beach, walking and contact with nature.

Key words: tourism, foreign trips, free time.